

Nærings- og fiskeridepartementet
v/ Næringspolitisk avdeling
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Sendes kun på e-post til postmottak@nfd.dep.no

Deres dato
26.09.2024

Deres referanse

Vår dato
28.10.2024

Vår referanse
Not. 10147512

Høringsinnspill vedrørende forordning om nullutslippsteknologier

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementets høringsbrev datert 26. september i år hvor departementet ber om høringsinstansenes syn på hvilke konsekvenser forordningen for produksjon av nullutslippsteknologier (Net Zero Industry Act, heretter NZIA) kan ventes å ha for norske aktører i ulike sektorer. Høringsfristen er den 23. oktober 2024.

ConocoPhillips er et stort globalt, uavhengig lete- og produksjonsselskap og har vært rettighetshaver på norsk sokkel siden 1965. I dag har ConocoPhillips Skandinavia AS interesser i en rekke lisenser og produserende felt på norsk sokkel, blant annet som operatør i Ekofisk-område.

Våre innspill til høringen knytter seg i hovedsak til NZIAs bestemmelser om CO₂-lagring.

EØS-avtalens virkeområde og Grunnlova om tilbakevirkende kraft

NZIA legger til rette for at EU skal lagre store mengder CO₂ som støtte til dekarboniseringen av egen industri. Forordningen kan også bli relevant for EØS-området. Virksomhet på norsk kontinentalsokkel ligger imidlertid utenfor EØS-avtalens geografiske virkeområde, som i avtalens Artikkel 126 er begrenset til definerte territorier.

Kontinentalsokkelen, den økonomiske sonen og den tilstøtende sonen faller dermed utenfor avtalens virkeområde. Rettighetshavere som driver oppstrøms olje- og gassproduksjon på norsk kontinentalsokkel kan derfor ikke pålegges en rettslig forpliktelse til å fremskaffe lagringskapasitet for CO₂. Vår vurdering er at en slik ny virksomhet må etableres på frivillig basis på kommersielle vilkår.

Videre slår Grunnlova § 97 fast at «Inga lov må gjevast tilbakeverkande kraft». Det er vår vurdering at en implementering av NZIA vil være i strid med denne bestemmelsen, da forordningen innfører en investeringsplikt for olje- og gassprodusenter med tilbakevirkende kraft basert på produserte volum i perioden 2020-2023.

Vi vil i avsnittene under belyse negative konsekvenser skulle NZIA likevel innføres med virkning på norsk sokkel.

Forurensere skal betale

Forurensere betaler-prinsippet er nedfelt i EUs *Article 191(2) of the 2007 Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU)* ¹⁾, og er et bærende prinsipp også i Norge.

NZIA bryter med dette prinsippet ved at olje- og gassprodusenter pålegges å investere i CO₂-lagringskapasitet for å håndtere utslipp fra annen virksomhet. Bidragsplikten i NZIA er løsrevet fra olje- og gassprodusentenes egne utslipp og hvor utslippet oppstår. Dersom NZIA innlemmes i EØS-avtalen med virkeområde også på norsk sokkel, må norske rettighetshavere ta kostnader for andres utslipp.

Det vil være urimelig om Norge, som kun bidrar med ca. 2 % av utslippene i EØS-området, skal bære et uforholdsmessig ansvar for EUs utslipp. Norges eventuelle forpliktelser bør begrenses til pro rata andel av de totale utslippene i EØS-området.

CO₂-lagring må være kommersielt bærekraftig

Det har i senere år blitt identifisert store arealer for mulig CO₂-lagring på norsk kontinentalsokkel. Lagringskapasiteten i disse områdene kan utnyttes og gjøres tilgjengelig på kommersielle vilkår, og det pågår allerede prosesser for å få i stand bilaterale avtaler som støtter dette formålet.

Et krav om at norske olje- og gassprodusenter skal stille til rådighet CO₂-lagringskapasitet, uavhengig av kommersielt grunnlag for slike investeringer, vil kunne ha betydelige negative økonomiske konsekvenser. Det er fortsatt stor usikkerhet rundt prognoser for fangst av CO₂. Derfor er det avgjørende at aktører på norsk sokkel ikke pålegges investeringer i lagring uten sikkerhet for tilstrekkelig etterspørsel etter lagringskapasitet. Staten, gjennom skattesystemet og direkte eierskap, vil måtte bære mesteparten av disse konsekvensene.

Urimelig fordeling av kostnader kan sette presedens

EU har i 2024 pålagt sin egen olje- og gassindustri å etablere en lagringskapasitet på 50 millioner tonn per år (Mtpa) innen 2030. Basert på erfaringer og investeringskostnader for CO₂-lagringsanlegg som allerede er under konstruksjon i Norge kan kapasitet på 50 Mtpa kreve kapitalinvesteringer i størrelsesorden 200 milliarder kroner.

I tillegg har EU mål om å injisere ca. 250 millioner tonn CO₂ per år innen 2050. Eventuell enighet om norsk bidragsplikt nå kan sette presedens for senere forpliktelser og økt finansiell risiko

¹⁾ eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT

Rimelig tidsfrist

NZIA vil kunne pålegge Norge å ta imot store mengder CO₂ fra 2030. Denne tidsplanen vil ikke gi rettighetshaverne på norsk sokkel tilstrekkelig tid til å etablere ønsket injeksjonskapasitet. En urimelig kort frist er spesielt bekymringsfull gitt at sanksjonene er meget strenge dersom denne ikke overholdes. Tidsfristen for å oppfylle eventuelle krav under NZIA må derfor justeres tilsvarende tiden det har tatt fra ikrafttredelse i EU til en eventuell innføring i norsk lov.

Oppsummering

- Vi anbefaler Nærings- og fiskeridepartementet å opprettholde Norges posisjon om at EØS-avtalen ikke har virkning for norsk sokkel.
- Implementering av NZIA med anvendelse på norsk sokkel vil være i strid med Grunnlova § 97 da NZIA etablerer en investeringsplikt basert på virksomhet i perioden 2020-2023.
- Fordeling av kostnader som ikke holder forurenseren ansvarlig kan sette presedens for senere økt bidragsplikt for Norge og føre til redusert konkurransekraft for norsk sokkel.
- Staten og rettighetshavere på norsk sokkel risikerer gjennom NZIA å bli pålagt betydelige kostnader uten kommersielt grunnlag.
- Eventuelle norske forpliktelser for opprettelse av CO₂-lagring må begrenses til Norges andel av totale utslipp i EØS-området og med en rimelig tidsfrist.

Med vennlig hilsen
for ConocoPhillips Skandinavia AS

Rune Tveit,
Director, External Affairs